

AANTEKENEN

Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S. Th. M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Den Haag, 24 maart 2025

Aantal bijlagen : -2-
Uw kenmerk : --
Ons kenmerk : ACM/UIT/640534
Contactpersoon : [REDACTED] | [REDACTED] | [REDACTED]
Onderwerp : ACM/24/192093 UHT ACM EED EU/2023/1791

Geachte mevrouw Hermans,

Bij brief van 30 januari 2025 heeft u de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) verzocht om een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (hierna: UHT) uit te voeren op het wetsvoorstel tot implementatie van de richtlijn EU/2023/1791 betreffende energie-efficiëntie (hierna: de Richtlijn). Op 6 maart heeft de ACM een aangepaste versie van het wetsvoorstel ontvangen. De ACM voert de UHT uit op deze versie van het wetsvoorstel en de taken die haar toezicht raken.

In het wetsvoorstel krijgt de ACM twee taken toebedeeld:

1. de ACM wordt aangewezen als bevoegde autoriteit om eens in de vijf jaar de verduurzamingsplannen te keuren van warmtebedrijven die niet voldoen aan de uitstootnormen en;
2. de ACM wordt verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van een nieuwe bepaling in de Warmtewet die verlangt dat nieuwe warmtebronnen en bestaande warmtenetten die ingrijpende renovaties uitvoeren zijn verduurzaamd.

De eerste taak is een zeer beperkte taak die de ACM uitvoerbaar acht. De tweede taak is omvangrijker en acht de ACM slechts uitvoerbaar als het wetsvoorstel op onderdelen wordt aangepast. De ACM licht haar oordeel hieronder nader toe.

1. Keuren van verduurzamingsplannen

Deze taak is een zeer beperkte taak die de ACM uitvoerbaar acht. De ACM merkt voor de goede orde wel op dat deze taak geen garantie biedt dat het doel van de Richtlijn, het terugdringen van CO₂-uitstoot, wordt behaald. Op grond van artikel 12a toetst de ACM alleen of het plan van het warmtebedrijf de door de wet genoemde elementen bevat. De ACM krijgt in het wetsvoorstel niet de bevoegdheid om te controleren of een warmtebedrijf daadwerkelijk de CO₂-norm haalt, en zij kan dus ook niet handhavend optreden als dat niet het geval is. Ook niet als een consument hierover bij de ACM klaagt.

De ACM signaleert verder dat in het wetsvoorstel is opgenomen dat de verplichtingen alleen gelden voor vergunninghouders, terwijl de Richtlijn eisen stelt aan alle warmtenetten van meer dan 5 MW. Onder de huidige Warmtewet geldt de vergunningsplicht alleen voor bedrijven met meer dan 10 verbruikers en een totale levering van 10.000 Gigajoule of meer. Er kunnen warmtenetten zijn die wel voldoen aan de drempel van 5 MW vermogen, maar die onder de Warmtewet geen vergunninghouder zijn omdat de totale levering onder de 10.000 Gigajoule is. Dit betekent dat niet alle warmtenetten van meer dan 5 MW binnen het bereik van het wetsvoorstel vallen.

2. Toezien dat bestaande warmtenetten die ingrijpende renovaties uitvoeren en nieuwe warmtebronnen zijn verduurzaamd

Op grond van artikel 31 lid 2 en 3 moeten warmtenetten die ingrijpend worden gerenoveerd of worden voorzien van nieuwe warmtebronnen, ook verduurzamen, namelijk door het beperken van het gebruik van andere fossiele brandstoffen dan aardgas. Op grond van artikel 15 Warmtewet is de ACM belast met het toezicht op de naleving van deze bepalingen en is zij bevoegd te handhaven bij niet naleving.

Deze taak is omvangrijker. Zie daarvoor het bij deze brief gevoegde schematische overzicht van de uitwerking van artikel 12a en 31. De ACM acht deze taak slechts uitvoerbaar als het wetsvoorstel op de volgende onderdelen wordt aangepast:

- 1) *Bevoegdheden om gegevens te verkrijgen.* De nieuwe taken vragen van de ACM dat zij in kaart brengt waar ingrijpende renovaties plaatsvinden of nieuwe warmtebronnen worden aangesloten. Die informatie heeft de ACM momenteel niet. Hiervoor is een uitbreiding van de bestaande meldplicht onder artikel 40 van de Warmtewet nodig. De wet voorziet momenteel niet in specifieke bevoegdheden om onderzoek naar te doen naar de verduurzaming van het te renoveren warmtenet of de nieuw aan te sluiten warmtebron, bijvoorbeeld door middel van het opvragen van een aan de meldplicht gekoppelde accountantsverklaring waarin dit wordt geverifieerd. Dit zijn noodzakelijke randvoorwaarden om deze taak te kunnen uitvoeren;
- 2) *Overgangsrecht.* De wet voorziet niet in overgangsrecht, waardoor het bijvoorbeeld onduidelijk is in hoeverre deze regels al gelden voor renovaties in voorbereiding.

De ACM wijst er verder op het wetsvoorstel geen ruimte laat om tijdelijke overschrijdingen van de duurzaamheidsnormen toe te staan. Het is echter voorstelbaar dat warmtenetten tijdelijk niet kunnen voldoen, bijvoorbeeld omdat de duurzame bron nog niet beschikbaar is en het net wel operationeel moet blijven om leveringszekerheid te kunnen borgen. Een tijdelijke ontheffing van de ACM voorkomt dat een net in die situatie de wettelijke normen overtreedt.

Tot slot constateert de ACM dat artikel 31 eerste lid van het wetsvoorstel geen taak is, die voor haar is bedoeld. Dit artikel vereist dat *alle* nieuwe warmtenetten die moeten voldoen aan de eisen van een efficiënt systeem, meteen voldoen aan de nieuwe uitstootnormen. De eisen van een efficiënt systeem zijn echter vrijwillig en alleen bedoeld voor het verstrekken van een subsidie door een subsidie verlenende instantie. Daarmee is de subsidieverstrekker verantwoordelijk voor het controleren van de uitstootnormen en niet de ACM. De ACM doet daarom de suggestie om deze norm hier te schrappen en op te nemen in de wet- en regelgeving die ziet op het verstrekken van subsidie, dan wel in de Warmtewet te verduidelijken dat de ACM hier geen taak heeft.

De ACM krijgt als gevolg van dit wetsvoorstel twee nieuwe taken. Hiervoor heeft zij in de aanloopjaren 2026 en 2027 respectievelijk 489.000 euro en 425.000 euro budget nodig en vanaf 2028 344.000 euro structureel. Indien de wetgever besluit om het voorliggende wetsvoorstel in omvang of intensiteit aan te passen, zal deze begroting moeten worden herzien.

Wat betreft de ACM kan in de benodigde middelen worden voorzien met de reeds ingediende claim voor Warmte in de Allocatieve Weging 2 van dit voorjaar. Deze claim heeft betrekking op een breder pallet aan taken die de ACM voorziet met de Wet collectieve warmte (Wcw). Mocht deze claim voor de Wcw niet structureel worden toegekend, dan zal de ACM alsnog een aparte claim voor deze structurele taken op grond van de EED indienen.

In de bijlagen treft u tot slot een overzicht aan van wetstechnische opmerkingen ten aanzien van diverse bepalingen uit het wetsvoorstel.

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

drs. M.R. Leijten
bestuurslid